

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZÁKLADNÍ ŠKOLY ZA ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

ZÁKLADNÍ ŠKOLA WALDORFSKÁ PRAHA 5 – JINONICE BUTOVICKÁ 228/9 příspěvková organizace

Základní údaje

Správní obvod: Praha 5

Zřizovatel: Městská část Praha 5, nám. 14. října 4, 150 22 Praha 5

Úplný název školy v souladu se zřizovací listinou k 30. 9. 2022:

Základní škola waldorfská, Praha 5 – Jinonice, Butovická 228/9, příspěvková organizace

Údaje o vedení školy

Ředitel: Ing. Pavel Seleši
Kontakt: reditel@waldorfjinonice.cz, tel. 234 712 810
Zástupce ředitele: Mgr. Daniela Petrová
Kontakt: zastupce@waldorfjinonice.cz, tel. 234 712 815

Datová schránka: nyvp9t2

Školská rada

Zřizovatel: RNDr. Daniel Mazur, Simona Svobodová (do 28.2.2023),
Ing. Milan Vrkoč (od 1.3.2023)
Pracovníci školy: Mgr. Daniela Petrová, Mgr. Renata Krásová
Rodiče školy: Mgr. Magdaléna Vančatová, Marek Měrka

Obsah

Základní údaje	1
Úvod	4
Historie školy	4
Způsob vzdělávání	5
Ukrajínští žáci v ZŠ	6
Zásadní změny v síti škol a školských zařízení	6
Zhodnocení školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	6
a) název školního vzdělávacího programu školy	6
b) stručné zhodnocení (charakteristika)	7
Údaje o pracovnících školy (hlavní činnost školy)	7
a) personální zabezpečení (i pracovníci ŠD a ŠK)	7
b) odborná kvalifikace pedagogických pracovníků	8
c) Věková struktura pedagogických pracovníků k 31. 12. 2022	8
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	8
a) Průběžné týmové vzdělávání	8
b) Doplnění odborné kvalifikace pedagogickými pracovníky	9
c) Průběžné individuální vzdělávání	9
Údaje o žácích	11
a) Počet zapsaných dětí pro školní rok 2023/2024 a odkladů školní docházky na školní rok 2023/2024	11
b) Počet tříd	11
c) Počet žáků	11
d) Průměrný počet žáků	12
e) Zaměření tříd s rozšířenou výukou (uvést kterých předmětů)	12
f) Zaměření specializovaných tříd	12
g) Počet integrovaných dětí celkem	12
h) Výsledky přijímacího řízení	12
i) počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku a odešli ze školy	13
j) počet žáků, kteří z pátého ročníku odešli na jinou základní školu	13
k) počet žáků, kteří byli do 6. ročníku přijati z jiné základní školy	13
l) Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji	13
m) Jazykové vzdělávání a jeho podpora	13
Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin	14
a) Cizí státní příslušníci ze států EU a z ostatních států podle jednotlivých zemí	14
b) Počet dětí se sociálním znevýhodněním	15
Hodnocení činnosti školních družin a klubů	15
a) Činnost školní družiny	15
b) Činnost školního klubu	16
Činnost adaptační skupiny	17
Poradenské služby školy	18

Výchovné poradenství	18
Prevence rizikového chování	19
Zkušenosti s integrací a podpůrná opatření v ZŠ	23
Sociální pedagog	24
Zkušenosti s péčí o nadané žáky	25
Polytechnická výchova a nabídka kroužků	25
Environmentální výchova	26
Spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy	28
Třídní schůzky, tripartity, konzultace	28
Webové stránky, škola online, portál pro rodiče	29
Spolupráce se Spolkem pro založení waldorfské školy v Praze	29
Besedy a přednášky pro rodiče budoucích prvňáčků	29
Sdílení prostor školy	30
Spolupráce se zahraničními mentory	30
Spolupráce v Asociaci waldorfských škol	30
Granty	30
Získané věcné dary, služby, finanční částky od sponzorů	31
Školní stravování	31
Výsledky kontrol ČŠI, případně jiných kontrol	31
Ekonomické přílohy	32

Úvod

Tento školní rok jsme vstoupili 1. září již do druhé třicítky života školy tradiční celoškolské slavností, na které jsme přivítali nové žáky, rodiče a pedagogy. Uplynulých třicet let života školy jsme pak oslavili také začátkem října společně s rodiči a dětmi na akci “Máme 30 aneb Jinobraní 2022”.

Historie školy

Historie naší školy se datuje do roku 1992, ve kterém proběhlo oficiální zahájení činnosti školy. Byla otevřena jedna třída prvního ročníku (tehdy ještě v budově jinonické sokolovny). Stalo se tak z impulzu rodičů, kteří chtěli nabídnout svým dětem jiný způsob vzdělávání, jež více akcentuje vývojové potřeby dítěte. Každý další rok se pak škola rozrůstala o novou první třídu a brzy se z hlavní budovy v Butovické ulici rozšířila do areálu v ulici Mezi Rolemi. Ve školním roce 2000/2001 byl dovršen její postupný růst v plně organizovanou základní školu s devíti ročníky.

Po delším období hledání dalšího, především dispozičního rozvoje školy s variantami nové výstavby a stěhování, byla první významnou změnou v prostorových možnostech školy svěřeni a zprovoznění druhého ze čtyř pavilonů v ulici Mezi Rolemi pro výuku ve školním roce 2013/14. O pět let později pak byla v tomto pavilonu realizována významná modernizace a dobudování polyfunkčního výukového centra. Výsledkem byly prostory odborných učeben, dílen pro práci se dřevem a kovem, ručních prací pro práci s textem, pedigem, papírem a kůží, keramiky včetně modelárny. Po několika letech provozu pavilonu B je patrné, jak významně se tím zlepšily prostorové podmínky především výuky 2. stupně a zároveň zde postupně našla své místo družina, adaptační skupina a nyní zárodek budoucí dětské skupiny pro předškolní děti. Ve spolupráci se spolkem rodičů pokračují úpravy přilehlých pozemků v ulici Mezi Rolemi a zkvalitňuje se souvislý multifunkční areál (prostor pro výuku, sport, zemědělství, odpočinek a jiné aktivity), který přináší žákům zcela nové možnosti trávení času přímo ve škole a zvyšuje bezpečnost jejich pohybu zkrácením přechodů po veřejných komunikacích do budovy v ulici Butovická. V posledních několika letech pak byly ve školním areálu také díky podpoře rodičů a žáků připraveny prostory v pavilonu C pro nově vznikající školní klub pro žáky 2. stupně, následně pak byla v rámci programu zvýšení bezpečnosti škol MČ P5 uskutečněna rekonstrukce oplocení areálu a instalace vchodového systému na všech objektech školy (včetně komunikačního systému), díky MČ P5 byla dokončena zásadní renovace a úprava povrchu dvorečku mezi hlavní budovou a družinou, který je celoročně využíván o přestávkách a po vyučování družinou, realizováno znovuzprovoznění zázemí pro výuku v pavilonu C v podobě 4 kabinetů a pokojů pro mentory školy a zahraniční hosty a v neposlední řadě byla MČ Praha 5 provedena zásadní rekonstrukce venkovního sportoviště včetně zahradních úprav přilehlých pozemků. Sportoviště tak slouží především výuce TV ve všech třídách, dále sportovním aktivitám školní družiny a v neposlední řadě jako prostor pro trávení volného času žáků 2. stupně v době velké přestávky.

Ve školním roce 2020/21 bylo završeno několikaleté úsilí v rozšiřování prostorových možností školy otevřením nového pavilonu D v areálu v ulici Mezi Rolemi. První návrhy na toto řešení vznikly již v roce 2014 a díky společnému úsilí pedagogů a rodičů a díky podpoře zřizovatele má škola k dispozici novou patrovou budovu zahrnující čtyři kmenové třídy určené pro 2. stupeň školy, další odborné učebny, sborovnu, ateliér a sál, který je nyní také největším prostorem pro výuku, přednášky, umělecká vystoupení a další aktivity ve škole. Pavilon přinesl moderní a příjemné zázemí pro děti i učitele a svojí polohou přibližně uprostřed školních budov významně zkracuje dochozí vzdálenosti při přesunech. Díky těmto novým možnostem jsme pak mohli rychle reagovat na uprchlickou krizi, velmi rychle připravit a nabídnout nově příchozím žákům z Ukrajiny individuální integrace do tříd a především postupně otevřít tři nové samostatné třídy.

Škola nabízí žákům estetické, útulné a podnětné prostředí, které se podílí na vytváření klimatu ve třídách. Část výuky a pozorování přírody lze realizovat venku v chráněné krajinné oblasti Prokopského údolí.

Naším cílem je nabídka skutečně hodnotné výchovy a vzdělávání dětem v oblasti kognitivní, citové, volní a sociální. Vzdělání, které bude provázané se skutečným životem a bude naplňovat všechny potřeby vyvíjejících se dětí. Poslední školní léta prokázala, že toto vzdělávání má svůj smysl nejen v běžných letech, ale také v krizových letech spojených s karanténními opatřeními a posléze po březnu 2022, kdy do školy přišlo velké množství dětí v krizové situaci spojené s náhlým odchodem z jejich domovů na Ukrajině.

Způsob vzdělávání

Waldorfský vzdělávací model má ve světě tradici trvající již 100 let. Podstatou je usilování o dosažení souladu mezi intelektuálním, uměleckým a morálním rozvojem žáka. Pravda (věda), krása (umění) a dobro (mravnost) jsou ideály, ke kterým si přeje waldorfská pedagogika vychovávat. Hlavní metodou tvořící prožitkovou část vyučování je obrazné líčení poznatků – vyprávění pohádek, bajek, legend atd. Ve vyšších třídách by měl být žák schopen z těchto „živých pohyblivých pojmů“ tvořit jasné vědecké představy. Učební předměty jsou provázány mnoha mezipředmětovými vazbami tak, aby vznikl na konci školní docházky celistvý obraz. Roli učebnic přebírají epochové sešity, které si sám žák s pomocí učitele vytváří během čtyřtýdenní epochy, kdy se odbornému předmětu intenzivně věnuje. Knihy, atlasy a encyklopedie jsou doplňkem výuky. Učení žáka od první třídy k přiměřenému a reálnému sebehodnocení a práci s chybou je smyslem slovního hodnocení, které má možnost postihnout více úrovní schopností žáka, tj. stupeň vývoje intelektu, originalitu tvoření, nápady i nasazení vůle. Učitelé usilují společně s rodiči, aby žáci byli v dospělosti schopni samostatného, odpovědného a prosociálně orientovaného jednání. Waldorfské školy se nachází po celém světě s obsahem přizpůsobeným národním tradicím, historii dané země a náboženství. Přesto jistá univerzálnost učebního plánu otevírá široké možnosti studentských a učitelských výměn zkušeností, hospitací a společných evropských projektů. Také naše škola je provázána

množstvím kontaktů, projektů a aktivit s dalšími evropskými waldorfskými školami a je členem Evropské rady waldorfských škol.

Ukrajínští žáci v ZŠ

Bezprostředně po vypuknutí krize na Ukrajině začátkem roku 2022 byly zvažovány možnosti poskytnutí potřebného prostoru dětem s dočasnou ochranou. Integrace do stávajících tříd byla možná jen v jednotkách případů, žádostí o přijetí bylo řádově více. Již v březnu 2022 byla otevřena možnost docházet do školy pro skupinu dětí pro základní adaptaci v maximálním počtu 30, v řádu dnů se nám podařilo zajistit třídní ukrajinskou učitelku a následně také ukrajinského asistenta pedagoga, vychovatelku a další personální podporu, především v oblasti sociální pedagogiky a výuky českého jazyka. Ještě ve školním roce 2021/22 byla zřízena společná třída 1. - 5. ročníku jako nová kmenová třída a další oddělení ŠD. Provoz byl zajištěn z navýšeného normativu MŠMT a další prostředky byly získány z programu podpory cizinců MŠMT. Také byla s ohledem na počet zájemců zahájena realizace 2 adaptačních skupin z programu MŠMT pro předškolní děti, další 2 adaptační skupiny pak nabídly prostor pro školní děti v období letních prázdnin. Celkem bylo takto podpořeno přes 90 dětí. Hned od počátku se do podpory zapojili rodiče školy formou společných akcí, materiální i finanční podporou, podporou při hledání bydlení, apod. Celkem bylo do těchto aktivit zapojeno 9 ukrajinských pedagogů a adaptační koordinátor (taktéž z programu podpory cizinců MŠMT).

V tomto školním roce jsme navázali rozdělením společné třídy 1.-5. ročníku na dvě podle věku II.(2.,3.) a IV.(4.,5.), tím se jednak zlepšily možnosti pedagogického působení (více věkově homogenní skupiny) a také bylo možné přijmout další žáky do těchto tříd, v ostatních třídách pak pokračovali v docházce jednotlivě integrovaní žáci. Ukrajinské třídy vedly ukrajinské třídní učitelky a na výuce se s nimi podíleli další čeští pedagogové, učitelé, asistent pedagoga, vychovatelky, speciální pedagog a sociální pedagog. Díky tomu mají naši ukrajínští žáci možnost pracovat ve výuce i družině jak v jejich rodném ukrajinském tak v českém jazyce a také společně s dalšími dětmi školy, jejich integrace tak může postupovat v souladu s jejich možnostmi. Během letních prázdnin jsme pak pro ně zajistili výuku českého jazyka. Úspěšné vystoupení ukrajinských tříd a jednotlivě integrovaných žáků na závěrečné akademii školy ukázalo, že jsou již velmi dobře integrováni do školního společenství. Z reflexí rodičů, dětí i pedagogů vyplynulo, že ve škole našly velkou pomoc nejen děti, ale často i jejich rodiny.

Zásadní změny v síti škol a školských zařízení

Nebyly.

Zhodnocení školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

a) název školního vzdělávacího programu školy

Školní vzdělávací program Waldorfská škola, ŠVP pro ZV, který byl vydán 1. 9. 2007 vychází z Rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro základní vzdělávání (ZV).

b) stručné zhodnocení (charakteristika)

Základní waldorfská škola se snaží posilovat u žáků nejen stránku kognitivní, ale i oblast citovou a volní. Důraz je kladen na jedinečnost každého žáka a zároveň na budování zdravých sociálních vztahů ve společenství třídy i celé školy. Z těchto premis vychází učební plán, metodika a didaktika.

Školní vzdělávací program poskytuje podporu pedagogům při tvoření tematických plánů a utváření konkrétních výukových jednotek i výukových obsahů. Je inspirací a oporou jak nově nastupujícím kolegům, tak pro pedagogy, kteří na naší škole pracují již řadu let.

Jedním ze stěžejních prvků ŠVP je tzv. epochová výuka, ve které se žáci v prvních dvou dopoledních hodinách po dobu jednoho měsíce věnují intenzivně pouze jednomu předmětu. Toto organizační uspořádání z dlouholeté zkušenosti přináší výsledky zejména proto, že žák se může celý měsíc intenzivně věnovat jednomu předmětu (např. chemii, biologii atp.).

ŠVP nabízí širokou škálu možností v oblasti prohlubování mezipředmětových vazeb v projektech jednotlivých tříd, mezitřídních, vícetřídních a celoškolních. Právě v takových projektech se rozvíjí znalosti a dovednosti tak, aby je žáci mohli v budoucnu využívat při řešení nových situací v životě. Projekty splňují i kritérium hlubšího obsáhnutí, aktivního nastudování a diskutování probíraných témat z mnoha úhlů pohledu, a tudíž se znalosti a získané dovednosti mohou stát trvalejšími.

V návaznosti na změny RVP v oblasti ICT jsme interně zpracovali změnu ŠVP pro 1.stupeň, tato změna vejde v platnost k 1.9. 2023. Na změnách ICT pro 2. stupeň budeme pracovat ve školním roce 23/24.

Údaje o pracovnících školy (hlavní činnost školy)

a) personální zabezpečení (i pracovníci ŠD a ŠK)

pracovníci	k 30. 6. 2022 fyzické osoby	k 30. 6. 2022 přepoč. pracovníci	k 30. 6. 2023 fyzické osoby	k 30. 6. 2023 přepoč. pracovníci
pedagogičtí	35	23,7	33	22,7
pedag. ŠD a ŠK	8	6,3	11	7,5
asistenti ped.	11	5,0	8	5,3
nepedagogičtí ZŠ	11	5,6	11	7,2
nepedagogičtí ŠJ	3	1,6	3	1,6
celkem	57	42,3	58	44,3

Celkový počet fyzických osob je 58, což neodpovídá součtu všech řádků. Důvodem je, že 8 osob má dva pracovní poměry (3× pedagog+vychovatel, 1× asistent+vychovatel, 2× nepedagog ZŠ a ŠJ, 1× pedagog+asistent, 1x vychovatel+nepedagog).

K 30.6.2023 byly mezi fyzickými osobami v kategorii "nepedagogičtí pracovníci ZŠ" 2 pedagogové volného času v adaptační skupině ukrajinských dětí (přepočtení 2,0), 1 kariérní poradce(přepočtený 0,1), 1 sociální pedagog (přepočtený 0,7).

b) odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagog. pracovnících, ve znění pozdějších předpisů – nikoli aprobovanost (odborná a pedagogická způsobilost).

Počet (fyz. osoby) k 31. 12. 2022	pedag. prac. celkem	ped.prac. s odbornou kvalifikací	ped.prac. bez odborné kvalifikace
I. stupeň	28	12	16
II. stupeň	23	11	12
vychovatelé	11	5	6
asistenti pedagog.	8	6	2
C e l k e m	48	27	21

Součet jednotlivých řádků neodpovídá položce „celkem“, protože 6 pedagogických pracovníků má dva pracovní poměry. Na některý z pracovních poměrů jsou kvalifikováni a na ty další již nikoliv (např. kvalifikovaná vychovatelka + nekvalifikovaná učitelka..)

kvalifikovanost (podle zákona č.563/2004 Sb., o ped. pracovnících v platném znění – nikoliv aprobovanost) **je 56 %.**

c) Věková struktura pedagogických pracovníků k 31. 12. 2022

- počet fyz. osob

věk	do 30 let	31–40 let	41–50 let	51–60 let	61 a více	z toho důchodci
počet	6	4	23	12	3	2
z toho žen	4	4	17	9	1	1

- průměrný věk pedagogických pracovníků základní školy: **46 let**
- odchody pedagogických pracovníků v daném školním roce **9**
- nově přijatí absolventi učitelského studia v daném školním roce **0**
- nově přijatí absolventi neucitelského studia v daném školním roce **2**

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vedení školy pravidelně sleduje a aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Na počátku nového školního roku probíhá reflexe DVPP za uplynulý školní rok a plánování na rok následující.

a) Průběžné týmové vzdělávání

Během přípravného týdne se všichni členové pedagogického sboru zúčastnili společné třídní týmové práce studia pedagogické přednášky Rudolfa Steinera, zakladatele waldorfské pedagogiky. Na studium navazovala umělecká práce na Tříkrálové hře, ve které měli pedagogové možnost rozvíjet cíleně své umění řeči, zpěvu, recitace. Část pedagogického sboru v průběhu adventu a vánočních prázdnin nastudovala, nacvičila a hru předvedla 6. 1. 2023 v prostorách Obce křesťanů žákům 1.stupně školy a ve večerních hodinách širší veřejnosti.

Ve čtvrtěčních setkáních pedagogického sboru (konference kolegia) učitelé pravidelně 30 minut studovali knihu Všeobecná nauka o člověku od R. Steinera. Jelikož se nám rozrostl pedagogický sbor, probíhalo studium ve třech skupinách. Pozitivem této změny bylo, že mohli členové skupin k práci přistupovat aktivněji. Proběhly 3 rozhovory o dítěti, ve kterých jsme se společně zabývali studiem určitých fenoménů hledání cest pro zlepšení výchovně vzdělávacích procesů na základě hlubšího bádání, a dva studijní rozhovory o třídě.

Vzdělávání asistentů pedagoga pod vedením školního speciálního pedagoga probíhalo podobně jako v předchozím školním roce pravidelně jednou týdně. Obsahem setkání bylo především studium knihy Rozhovor o dítěti od Ch. Wiecherta, praktické příklady, sdílení aktuálních výchovných a vzdělávacích problémů, seznamování se s podpůrnými opatřeními žáků s SVP.

Skupinové interní vzdělávání probíhalo též pro kruh třídních učitelů. Vychovatelky se setkávaly nad studiem hovorů o dítěti též pravidelně jednou týdně.

Naši školu opět navštívil náš dlouholetý mentor v oblasti výtvarné výchovy a sociálních dovedností David Newbatt, který pro zájemce připravil tříhodinový kurz kreslení na tabuli v dotaci 3 h. Pro celý pedagogický sbor vedl seminář o tvůrčím působení barev v kombinaci s černobílými motivy.

Pro pedagogický sbor ve 2. pololetí 4x přednášel Tomáš Boněk na téma kořeny waldorfské pedagogiky, jak nalézt v kolegiu společnou řeč, studium jako základ efektivní spolupráce a pedagogického působení, lidskost, cesty empatie, šest vedlejších cvičení, nástrahy nadměrné komunikace prostřednictvím médií (celkem 4 hodiny).

Celkem: cca 58 hodin týmového DVPP a 112 hodin interního DVPP v oblasti oborových skupin.

b) Doplnování odborné kvalifikace pedagogickými pracovníky

Odbornou kvalifikaci si doplňují celkem 3 pedagogičtí pracovníci.

Druh kvalifikace	Počet ped. pracovníků
Petrklíč - studium pro asistenty pedagoga (120h)	1
Studium metodika prevence - Jules a Jim (160h)	1

c) Průběžné individuální vzdělávání

Naši pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v mnoha různých oborech, ze kterých pak ve své pedagogické práci profitují oni i žáci. Někteří pedagogové se věnují pravidelnému celoročnímu vzdělávání, jiní si vybírají kurzy jednorázové. Někteří pedagogové vyrážejí pravidelně i za kurzy DVPP i do zahraničí.

Druh vzdělávání	Počet ped. prac.	Časová dotace
Letní kurz waldorfské pedagogiky v Semilech - Akademie WP	9	1 týden (56 hodin)
Semináře waldorfské pedagogiky – Akademie Tabor a UA Brána	4	10 x víkend +1 týden v létě (246 hodin)
Interní setkání waldorfských učitelů	4	25 hodin
Růže a kříž - kongres o historických souvislostech	4	24 hodin
Jazykový seminář - WŠ Dědina	4	24 hodin
Léčebná pedagogika - Akademie Tabor	2	10 x víkend +1 týden v létě (246 hodin)
Eurytmie	2	118 hodin
Psyché a Logos - Akademie Tabor	2	80 hodin
Deutsch Woche	2	56 hodin
Hudební seminář	2	16 hodin
Celostátní setkání vychovatelek - NPI	2	16 hodin
Seminář waldorfské pedagogiky - absolventský	2	16 hodin
Oborové studium eurytmie - Rosa Michaelis	1	760 h
Kurs podpůrné pedagogiky - AWP	1	10 x víkend +1 týden v létě (246 hodin)
Muzikoterapie - muzikoterapeutická asociace	1	228 hodin
Seminář školy Tycho de Brahe	1	84 hodin
Kurz chirofonetiky - asociace chirofonetiky	1	180 hodin
Paměť národa - Post Bellum	1	80 hodin
Kazuistické semináře a osvěta prevence	1	80 hodin
Je smrt školou povinná - Cesta Domů	1	80 hodin
Vzdělání pro asistenty pedagoga pro děti s OMJ - Meta	1	75 hodin
International Clowning Week	1	56 hodin
Bothmerova gymnastika	1	56 hodin
Vzdělávání pro vedoucí školní družiny	1	40 hodin
Pedagogika vycházející zevnitř -IPIV	1	2x víkend (36 hodin)
Pastorální medicína (učitelé/kněží)	1	32 hodin
Arteterapie	1	19 hodin

Minimum pro vedoucí vychovatele	1	16 hodin
Personální činnosti ve školní družině	1	11 hodin
Jak zvládat emoce a jednat asertivně	1	8 hodin
Žijeme zeleně - NPI	1	8 hodin
Kurz plstění	1	8 hodin
Vedení třídnických hodin	1	8 hodin
Základní manažerské činnosti ve školní družině	1	4 hodiny
Efektivní komunikace	1	3 hodiny

Údaje o žácích

a) Počet zapsaných dětí pro školní rok 2023/2024 a odkladů školní docházky na školní rok 2023/2024

(z výkazů pro daný školní rok)

Počet 1. tříd	zapsané děti do 1 tř.	přijaté děti do 1. tř.	odklady škol. docházky
1	51	28	9

b) Počet tříd

	I. stupeň (+přípr.tř.)	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2022	6	4	10
k 30. 6. 2023	9	4	13

Na 1.stupni k 30.6.2022 byla 1 společná třída ukrajinských dětí

z toho počet specializovaných tříd

	I. stupeň	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2022	0	0	0
k 30. 6. 2023	0	0	0

c) Počet žáků

	I. stupeň (+přípr.tř.)	II. stupeň	Celkem
k 30. 6. 2022	152	100	252
k 30. 6. 2023	178	102	280

z toho počet žáků ve specializovaných třídách

	I. stupeň	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2022	0	0	0
k 30. 6. 2023	0	0	0

d) Průměrný počet žáků**a) na třídu:**

I. stupeň běžné třídy	I. stupeň specializované třídy	II. stupeň běžné třídy	II. stupeň specializované třídy	průměr za I. a II. st. běžných tříd
20	0	25	0	

b) na učitele (musí se jednat o přepočtený počet učitelů):

I. stupeň běžné třídy	I. stupeň specializované třídy	II. stupeň běžné třídy	II. stupeň specializované třídy	průměr za I. a II. st. běžných tříd
14	0	10	0	

e) Zaměření tříd s rozšířenou výukou (uvést kterých předmětů)

předmět	M+Př	TV	jazyky	HV	VV	informatika	jiné předm.
počet tříd	0	0	0	0	0	0	0
počet žáků	0	0	0	0	0	0	0

f) Zaměření specializovaných tříd

	celkem	z toho poruchy učení	z toho poruchy chování
Počet žáků ve specializovaných třídách	0	0	0

g) Počet integrovaných dětí celkem*(na základě doporučení PPP, SPC nebo odborného lékaře, zkušenosti s integrací)***z toho postižení:**

SPU	zrakové	sluchové	řeči	tělesné	mentální	kombinované
13	0	1	0	0	1	1

Přeřazení do ZŠ speciální

ze kterých roč.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.
počet žáků	0	0	0	0	0	0	0	0

h) Výsledky přijímacího řízení**na víceletá gymnázia přijato:**

	z pátého ročníku	ze sedmého ročníku
gymnázia zřizovaná krajem	0	0
soukromá gymnázia	0	0
církevní gymnázia	0	0

na SŠ zřizované krajem a církevní SŠ, které jsou ukončeny maturitní zkouškou z devátých ročníků přijato:

gymnázia	obchodní akademie	zdravotnické školy	průmyslové školy	ostatní střední školy	střední odb. učiliště	celkem
2	0	0	0	13	2	17

na soukromé školy přijato:

gymnázia	obchodní akademie	zdravotnické školy	průmyslové školy	ostatní střední školy	střední odb. učiliště	celkem
2	0	0	1	4	0	7

do učebních oborů (krajských i soukromých škol) ukončených závěrečnou zkouškou přijato:

z devátých ročníků	z nižších ročníků
2	0

i) počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku a odešli ze školy

- v devátém ročníku: 24
- v nižším ročníku: 0

j) počet žáků, kteří z pátého ročníku odešli na jinou základní školu

0

k) počet žáků, kteří byli do 6. ročníku přijati z jiné základní školy

0

l) Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Kraj:	Počet žáků celkem	Z toho nově přijatí
Olomoucký kraj	1	0
Středočeský kraj	37	0
Ústecký kraj	1	0

m) Jazykové vzdělávání a jeho podpora

	žáci učící se cizí jazyk jako povinný předmět		žáci učící se cizí jazyk jako povinně volitelný předmět	žáci učící se cizí jazyk jako nepovinný předmět	
	1. stupeň	2. stupeň	2. stupeň	1. stupeň	2. stupeň
AJ	173	102	0	0	0
NJ	141	102	0	0	0
ČJ	41	3	0	0	0
FJ	0	0	0	0	0
ŠJ	0	0	0	0	0
RJ	0	0	0	0	0
ostatní	0	0	0	0	0

Německému jazyku se neučí 1 žák z 2. stupně a 2 žáci 1.stupně. Českému jazyku se jako cizímu jazyku učilo 50 dětí z Ukrajiny v celkem 5 skupinách.

V ZŠ waldorfské vyučujeme dva cizí jazyky od 1. do 9. třídy. Žákům nabízíme výuku anglického jazyka a výuku jazyka německého. V prvních ročnících probíhá výuka formou pohybových aktivit, sborové recitace, zpěvu, dramatických her, akcent je kladen důraz na aktivní používání řeči bez překladu.

Na celém 1. stupni byla v tomto školním roce plánována výuka angličtiny a němčiny v dané hodinové dotaci v tzv. epochách, tj. třída, nebo jedna skupina se věnuje po dobu jednoho měsíce intenzivněji jednomu jazyku, v dalším měsíci druhému. Podobně jako je tomu u epochového vyučování hlavních předmětů, mají i zde žáci možnost zaměřit celou pozornost na jeden jazyk. Tato koncepce je v naší škole lety ověřená a hodnocena jako jednoznačně efektivní. Výjimkou byla 3. třída, kde tento režim nebylo možné z důvodů personálního zajištění projektově výuku zajistit a cizí jazyky zde probíhaly ve formátu 3 hodin anglického a 2 hodin německého jazyka.

Součástí naší školy se staly ukrajinské třídy. Součástí rozvrhu v těchto třídách byla každodenní výuka českého jazyka jako cizího jazyka. Ukrajinské děti z těchto hodin jednoznačně profitovaly a zvláště mladší žáci dělali velké pokroky. Tito žáci neabsolvovali výuku německého jazyka. V některých třídách jsou integrovány ukrajinské děti. Výuka pro ně probíhá zcela v češtině s možností odpoledního doučování v malé skupině. Jsme velmi vděční našim českým kolegyním za jejich nasazení.

9. třída vyrazila na týdenní výlet do Berlína, kde žáci žili v přirozeném německy mluvícím prostředí a spojili tak jazykovou výuku s dějepisem 20.století a výtvarnou výchovou ve spojení s prohloubením studia starověkých kulturních epoch lidstva prostřednictvím místních muzeí.

Pokračovali jsme též v ověřování zavedení další hodiny německého jazyka v 6. a 7. ročníku ročníku, aby se hodinové dotace alespoň v těchto dvou třídách 2. stupně dostala na roveň hodinové dotaci anglického jazyka. Tento experiment je o rok prodloužen a k vyhodnocení dojde koncem školního roku 2023/24.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

a) Cizí státní příslušníci ze států EU a z ostatních států podle jednotlivých zemí

Stát EU	počet žáků
Belgické království	2
Rumunsko	2
Slovenská republika	3
Spolková republika Německo	1

Stát mimo EU	počet žáků
Kyrgyzská republika	1

Ruská federace	1
Ukrajina	44

b) Počet dětí se sociálním znevýhodněním

vyplývající	počet žáků
z kulturního prostředí žáka	46
z dopadu životních podmínek žáka	0
z kombinace obou výše uvedených	42

Obecně nastupuje do nižších tříd větší počet žáků s OMJ (odlišný mateřský jazyk), bilingvních nebo i trilingvních. V první třídě je to nově sedm žáků, v druhé třídě pět žáků (ve třetí třídě rovněž pět žáků). Stále se potýkáme s problémem, že někteří žáci s OMJ buď nemají nárok na podpůrná opatření nebo jim nejsou poradnami poskytnuta. Do této kategorie řadíme i žáky z bilingvních a trilingvních rodin, kteří nejsou zařazeni do kategorie žáků se SVP, i když by podporu potřebovali.

Většina žáků s OMJ potřebuje dlouhodobou podporu, rozvinout ovládnutí jazyka na akademickou úroveň trvá několik let (až sedm let), žák na druhém stupni musí používat odborné výrazy, pracovat s textem, vyjadřovat abstraktní myšlenky a složit přijímací zkoušky na střední školu bez výrazné podpory, pokud tu studuje již více než jeden rok. Nejen ve znalostech češtiny, ale i v ovládnutí probírané látky, v osvojení si nových kulturně podmíněných společenských norem a dalších, dohánějí žáci s OMJ pohyblivý cíl mnoho let.

Budování přátelských vztahů mezi žáky je jedním z primárních cílů v integraci žáků s OMJ, pedagogové se snaží oceňovat a nechat vyniknout jejich přednosti, vybrat mezi spolužáky patrona, který chce dobrovolně pomáhat při zvládnutí úkolů.

Hodnocení činnosti školních družin a klubů

	počet oddělení	počet žáků
Školní družina	7	160
Školní klub	1	86

a) Činnost školní družiny

Ve tomto školním roce bylo do školní družiny přihlášeno 160 žáků. Byli rozděleni do sedmi oddělení a pečovalo o ně jedenáct vychovatelek. Novinkou v tomto školním roce bylo, že se poprvé v historii školy otevřely paralelní první třídy. K dispozici měly budovu Domečku samy pro sebe, děti měly čas a klid na to, aby se vzájemně poznaly a naučily se spolu v bezpečí komunikovat. Při hrách v Domečku i na zahradě je doprovázely dvě vychovatelky, které se snažily stmelit nesourodý kolektiv a vytvářet radostnou a přátelskou atmosféru. Všechna ostatní oddělení s dětmi 2. až 5. ročníku využívala prostor v pavilonu A. Druhé, čtvrté a páté oddělení se tam stěhovalo do nových prostorů, které si vychovatelky musely připravit. V pátém oddělení se příprava protáhla až do poloviny října, jelikož kmenová vychovatelka byla dlouhodobě nemocná. V družině si děti mohly

malovat, vyrábět, stavět stavby, hrát hry, číst, povídat si, nebo si jen tak v klidu odpočinout. Zároveň ale měly možnost se potkávat se spolužáky z jiných tříd. Navzájem se navštěvovaly ve svých družinách, nacvičovaly pro sebe divadelní představení, hrály si společně na chodbě, zahradě i hřišti. Chodily jsme s dětmi na vycházky do Prokopského údolí a na blízka hřiště. Každodenně jsme využívaly i venkovní pozemky školy. Děti běhaly po zahradě, zkoušely lezeckou stěnu, chůzi po laně, hrály líný tenis, míčové hry na hřišti, šplhaly, nebo se houpaly na laně. Ke konci školního roku jsme s dětmi trhaly třešně, pořádaly vodní bitvy, nebo stavěly stavby z písku. V průběhu roku jsme se věnovaly výtvarným a pracovním činnostem odpovídajícím ročnímu období. Na vyrábění jsme používaly především přírodní materiály (vlnu, látky, papír, voskové včelí pláty, přírodniny, keramickou hlínu). Na podzim jsme sbíraly přírodniny a z nich pak navlékaly korále a tvořily nejrůznější postavičky a průsvity. Pouštěly jsme draky. Před Vánoci jsme vyráběly drobné dárky, vánoční přáníčka, dekorace a ozdoby na stromeček. Také jsme si zkoušely některé vánoční zvyky: vytvořily jsme si a pouštěly skořápkové lodičky, lily jsme vosk a prohlížely jsme si tvary, které vznikly. Vyráběly jsme lampiony a zdobily velikonoční vajíčka. Jemnou motoriku a trpělivost si děti procvičovaly při pletení, háčkování, navlékání korálků, výrobě šperků a skládání origami. Děti si velmi oblíbily filcování suchou i mokrou cestou a ubrouskovou techniku. Nabízely jsme dětem možnost si vyzkoušet i praktické a užitečné dovednosti jako vaření, pečení nebo výrobu bezové šťávy. Hráli jsme stolní hry, při kterých se žáci učili respektovat i pravidla, osvojovali si schopnost vyhrávat i umění přijmout porážku. Stejně jako v minulých letech do školy přijížděl Bibliobus, na který se děti vždy moc těšily. Společně jsme si prohlížely zapůjčené knihy a vyprávěly si o nich. Při společné četbě, vyprávění příběhů i hraní divadla se děti učily spolupráci, sociálnímu citění, rozvíjely kreativitu, fantazii a slovní zásobu. Řečové dovednosti jsme trénovaly s pomocí jazykolamů a říkadel. V družině se také zpívalo, hrálo na hudební nástroje a tančilo. V družině se také hodně suplovalo (nemoc, ošetřování člena rodiny, návštěva lékaře, vícedenní výlety, vzdělávání...). V těchto případech byly vychovatelky ochotné a schopné se kvalitně postarat i o žáky z jiných oddělení. Během školního roku jsme se jako vychovatelky scházely, abychom společně řešily aktuální témata družiny, spolupracovaly jsme s třídními učiteli, vyráběly jsme dárky pro budoucí prvňáčky, květy na letniční slavnost a bylo-li to možné, doprovázely třídy na výstavy, výlety, školy v přírodě a slavnosti. Dle osobních a organizačních možností jsme se dále vzdělávaly. Během roku probíhalo studium vychovatelek pod vedením Renaty Krásové. Mezi vychovatelkami vládla přátelská atmosféra, což se projevovalo na společné spolupráci. Uvítaly jsme iniciativu rodičů, kteří přicházeli s různými nápady a přinesli spoustu zajímavých materiálů vhodných k vyrábění a mnohdy se aktivit s námi i dětmi zúčastnili. I v letošním roce děti, a především rodiče, ocenili a využívali prodloužený provoz družiny do 17:30. Během roku se v družině vystříдалo na praxi několik studentek pedagogiky. Byly pro nás pomocí i inspirací.

b) Činnost školního klubu

Ve tomto školním roce klub fungoval odděleně od družiny. Hlavní vychovatelkou klubu byla Barbora Veselá Ortová, jež v něm působila většinu hodin a působily zde i další klubové vychovatelky.

Otevřeno bylo od pondělí do pátku. V pondělí v prodlouženém čase do 18h, v úterý do 15h, ve středu do 15:15, ve čtvrtek kvůli konferenci do 14:30 a v pátek zkráceně do 13:30, tedy jen o volných hodinách. Nově byl klub otevřen i o hlavních přestávkách, což se ukázalo jako dobrý nápad. Žáci 9. třídy měli klub ve velké oblibě, chodili si do něj hlavně popovídat s vychovatelkou. V odpoledních hodinách a během Jinobraní s nimi rovněž proběhlo několik literárních čtení. Velký dík zde patří dvěma žákyním deváté třídy, jedna z nich pro tyto příležitosti pokaždé napsala povídku, a druhá se nebála podělit o své básně. Do adventního čtení se však zapojovali i mnozí jiní. Proběhlo tak krásné sváteční odpoledne, při kterém nechybělo ani cukroví. Na závěr epochy literatury pak v prostorách klubu proběhla výstava referátů. V odpoledních hodinách klub navštěvovali žáci 6. třídy, kteří si chodili hlavně zahrát ping-pong a šachy. Ve středu pak žáci, jež čekali na oblíbený dramatický kroužek. Osmáci klub také navštěvovali hojně, i když většinou o volných hodinách. I u nich vítězil ping-pong. Tři žákyně 8. třídy chodily do klubu mimo jiné pravidelně konzultovat svéročníkové práce. Výtvarné aktivity měly v oblibě hlavně dívky ze 7. třídy. Dva ukrajinští žáci 7. třídy, oba nadaní šachisti, se i díky šachovým partiím postupně začleňovali s ostatními. Dále zde probíhalo doučování českého jazyka a příprava na přijímací zkoušky.

Činnost adaptační skupiny

V období tohoto školního roku jsme se prostřednictvím Adaptační skupiny věnovali adaptaci a integraci 20 dětí migrantů z Ukrajiny. Naším cílem bylo pomoci těmto dětem a jejich rodinám vytvořit pozitivní prostředí, které jim usnadní začlenění do nového životního prostředí.

Kreativní aktivity: Děti se zapojily do tvorby různých druhů mýdel a výroby voskových ozdob, který byly následně prezentovány na Vánočním a Velikonočním jarmarku, rozvíjeli jsme dětskou kreativitu a rukodělné dovednosti.

Edukativní činnosti a jazyková podpora: Děti se účastnily didaktických her, rozvíjely jemnou motoriku, hrály prstové divadlo. Těmito činnostmi rozvíjely logické myšlení a komunikaci. Pořádali jsme výuku českého jazyka s důrazem na praktické komunikativní dovednosti, což dětem umožnilo lépe porozumět a interagovat ve svém novém prostředí.

Kulturní a společenské aktivity: Děti měly možnost se seznámit s eurytmií, což je důležitá pohybová činnost, která podpořila koordinaci a porozumění tělesným projevům. Díky hudební výchově jsme se účastnili vystoupení na Měsíční slavnostech a také na celoškolské Akademii, kde děti měly možnost prezentovat svoje dovednosti a talent před ostatními. Děti měly také hodiny zaměřené na výtvarné činnosti, kde mohly v kresbě vyjádřit své pocity a emoce.

Děti z Adaptační skupiny aktivně participovaly na školních akcích, absolvovaly dobrodružnou výpravu za drakem a svatým Michaelem, účastnily se Svatomartinské slavnosti, hrály divadelní představení o sv. Mikuláši, slavily vánoční svátky (adventní spirála, vánoční divadlo spolu s ukraiskými žáky, viděli divadelní představení "Tři

Králové"), zažily masopust, slavnost Vyšivanky (tato událost jim umožnila udržovat a sdílet svoji vlastní kulturní identitu), Letnice.

Proběhlo mnoho mimoškolních aktivit a exkurzí, byli jsme účastníky akce Zdobit může každý, navštívili jsme Království železnic, Anežský klášter, Centrum řemesel Botanicus, hasičskou stanici, byly na akci Praha Dětem, kde se naše děti účastnily workshopu zaměřeného na výrobu plstěné ovečky, seznámily s tradičními řemeslnými technikami a vytvořily vlastní umělecké dílo.

Kulinářské a tradiční aktivity: Společně jsme připravili tradiční perníčky, štrúdl, pečivo, buchty, pizzy, čímž jsme seznámili děti s českou, ukrajinskou a italskou kuchyní a zvyklostmi spojenými s pečením, to přispělo k posilování společné pohody a přátelské atmosféry.

Přírodní a ekologické aktivity: Vydávali jsme se na procházky k ohradě s kozami a ovce, rozmísťovali jsme krmítka pro ptáky na školní zahradě a v lese, která děti samy vyráběly, připravovali jsme společně záhony na sadbu zeleniny, dělali jsme pravidelné procházky do lesa. Děti měly možnost strávit čas v přírodě, což jim umožnilo relaxovat, odreagovat se a vytvořit pozitivní vztah k novému prostředí.

Tyto události byly důležité pro jejich seznámení s českými tradicemi a kulturou, a tím napomáhaly v jejich integraci. Díky našim aktivitám jsme přispěli k pozitivnímu procesu adaptace těchto dětí v novém prostředí a ke zlepšení jejich kvality života.

Poradenské služby školy

Výchovné poradenství

Ve waldorfské škole se snažíme již od první třídy budovat intenzivně vztah - učitel, rodič, dítě. Chceme, aby fungovala otevřená komunikace mezi všemi zúčastněnými. Podle našich zkušeností se tím dá mnoha problémům předejít a každodenní praxe to potvrzuje. Stále častěji se setkáváme s tím, že i komunikaci je potřeba se stále učit a hledat nové způsoby jednání. Často nám pomáhá facilitace, kdy se rozhovoru účastní nestranná osoba, většinou výchovný poradce či sociální pedagog.

Rodičům velmi pomáhají individuální schůzky s třídními učiteli, s výchovným poradcem, metodikem prevence, sociálním pedagogem, speciálním pedagogem i dalšími odborníky. Na II. stupni jsou takové schůzky již tradicí a třídní učitelé je pravidelně integrují do plánu školního roku. Individuální schůzky jsou stále častěji vítány i na I. stupni. Třídní schůzka se tak stává platformou obecných informací a individuální informace probíhají v intimnějším ladění. Tím se buduje i větší důvěra mezi zúčastněnými - učitelem a rodiči.

Výchovná poradkyně zajišťovala v tomto školním roce již standardně řešení obtížnějších pedagogických situací a sociálních problémů. Byla přítomna jednání s rodiči problémových, integrovaných, ale i nadaných žáků. Zajišťovala jejich propojení

s psychology, s pracovníky PPP a SPC. Někteří odborníci hospitovali přímo ve třídách a účastnili se schůzek.

Výchovná poradkyně je ve škole v úzkém kontaktu s třídními učiteli a s vedením školy, které je o všech řešených případech informováno. V případě potřeby se několikrát za rok sešlo školního poradenského pracoviště. Tato spolupráce urychlila a usnadnila řešení mnohých náročných situací a týkala se i ukrajinských tříd. Bohužel, náročná situace se vyskytla v 6. třídě, kde rodiče projevíli nesouhlas s postupem ve věci řešení podezření na šikanu. Proběhlo několik schůzek, včetně schůzky s mediátorem. Ukázalo se přímo v praxi, jak je otevřená komunikace důležitá a jak se stále máme co učit.

Ve škole pracují dvě speciální pedagožky. Věnují se individuálně dětem I. i II. stupně, spolupracují s třídními učiteli. Pomáhají s tvorbou IVP a ŠPP. Děti, o které se pravidelně starají jsou převážně dyslektici, dysgrafici, cizojazyčné děti, děti z dvojjazyčného prostředí atd. Poradenská zařízení vyžadují hodnocení jimi sledovaných žáků vždy po roce od vyšetření a vydání svých doporučení. Hodnocení zpracovává třídní učitel, účinnost opatření konzultuje s výchovnou poradkyní a se speciálním pedagogem, spolupracuje s odbornými učiteli a asistentem, pokud je k dítěti přidělen.

Speciální psychologické služby pro školu zajišťují PPP a SPC (např. SPC Hurbanova – Praha 4; OPPP – Praha 5; SPC Amos Praha 5; Pedagogicko-psychologická poradna, Kuncova, Praha 5). V tomto školním roce naši školu pravidelně navštěvovala paní psycholožka z PPP Praha 5. Pomohla v otázkách problémových žáků a hlavně poradila zcela konkrétně učitelům, co vylepšit a změnit v přístupu k nim. Velké pomoci se dostalo i učitelům a dětem v ukrajinských třídách. V případě nutnosti jsme se na ni mohli obracet i e-mailově a telefonicky, čehož jsme využívali.

Do tříd docházela i školní psycholožka, zajišťovala konzultace pro rodiče a učitele převážně na I. stupni a v ukrajinských třídách. Se školní psycholožkou měli rodiče možnost se spojit i telefonicky nebo si mohli sjednat individuální setkání mimo školu, čehož někteří využili.

Ve tomto školním roce se naše 8. a 9. třída účastnila pražské akce určené k výběru SŠ „Schola Pragensis”. Žáci 9. ročníku dostali možnost navštěvovat dny otevřených dveří na středních školách, těchto příležitostí většinou využívali. Uvítali návštěvu Příbramské WŠ a waldorfského lycea v Praze na Opatově. Rodiče s žáky závěrečného ročníku využili i nabízené konzultace s výchovnou poradkyní, s třídní učitelkou a nově i s kariérovou poradkyní pro volbu SŠ a budoucího povolání. Do tříd vstoupili na besedy i zástupci některých SŠ z okolí, což už je tradice, kterou rádi stále ožívujeme. Tentokrát jsme besedy rozšířili i do 8. ročníku. PPP Praha 5 zorganizovala pro zájemce “Profi testy”, které pomohly těm hodně nerozhodným. I tuto možnost mnozí žáci 9. třídy rádi využili.

Prevence rizikového chování

a) Plnění minimálního preventivního programu

Preventivní program školy je zpracován dle doporučené metodiky Pražského centra primární prevence akceptované ČŠI i MHMP. Rodiče jsou o preventivních aktivitách informováni prostřednictvím webových stránek školy nebo osobně na třídních schůzkách či emailovou komunikací. Škola má vytvořeny strategie v prevenci rizikového chování dětí i svůj samostatný krizový plán.

Cíle plánu preventivního programu byly za tento školní rok splněny pouze částečně.

Cílem prevence na 1.stupni bylo a je podpořit vnitřní prevenci, která může být zaštitěna zkušenými pedagogy uvnitř školy. Součástí tohoto preventivního programu byly projekty v oblasti stmelování kolektivu, mediální prevence a oddálení experimentování s návykovými látkami. V tomto roce jsme v rizikovém chování na 1.stupni zaznamenali zvýšený výskyt krádeží a narušování sociálních vazeb žáků. První stupeň a ukrajinské třídy navštěvovala pravidelně naše školní psycholožka PhDr. Anežka Janátová a sociální pedagožka Mgr. Lenka Kratěnová, v úzké spolupráci jsme byli též s psycholožkou z PPP5 paní Kosinkovou. 2.-5. třída byly na adaptačních pobytech, ve 4. třídě na adaptačním pobytu působila v oblasti stmelování kolektivu a posilování sociálních vazeb metodička prevence.

Školní psycholožka navštívila školu 5x s cílem podpory well beingu ve třídách a podpory adaptace třídních kolektivů, věnovala se jednotlivým třídním učitelům, v případě zájmu rodičů pak i žákům a rodičům školy. Některé ze tříd navštívila i opakovaně.

Oblast prevence byla posílena nově rolí sociální pedagožky, která poskytovala podporu nejen našim ukrajinským třídám, ale také podporovala učitele, děti a rodiče ve třídách českých. Podpurná byla též setkávání faráře Obce křesťanů Tomáše Boňka s dětmi 1. stupně formou volnočasové aktivity, kde se děti učily orientaci v oblasti kulturních odlišností a forem náboženství a celkové orientace ve světě.

Na 2. stupni také proběhly adaptační a stmelovací výlety a to ve všech třídách 2. stupně včetně tematicky zaměřených třídních projektů (ročníkové práce, ročníkové divadlo, příprava na středověkou slavnost a středověká slavnost, řemeslný týden, výjezdy do Německa za účelem rozvoje vědomí umělecko historických souvislostí atp.). V tomto roce jsme v rizikovém chování na 2.stupni zaznamenali zvýšený výskyt návykových látek (látkové i nelátkové). Zaznamenali jsme i vyšší počet jednotlivců s psychickými problémy či výkyvy nálad, větší unavenost s častějším porušováním třídních pravidel. Na druhém stupni proběhla prevence od externích společností Jules a Jim, na téma digitální wellbeing pro 7. a 8. třídu. V 8. a 9.třídě proběhl dlouhodobý projekt protidrogové prevence vedený zkušenou externí lektorkou Jarmilou Honsovou. V 9.třídě proběhla prevence na téma sexuálního násilí od společnosti Konsent. V 6. třídě proběhla na podnět podezření na šikanu diagnostika kolektivu žáků. Diagnostiku provedla externí společnost

Jules a Jim, z.ú. S diagnostikou a jejími výsledky, s následným šetřením vedeným metodikem prevence a s přijatými opatřeními třídní učitel a valná většina rodičů třídy nesouhlasila. Následně vznikl v této věci komplexní spor. Ředitel školy uspořádal dvě informační schůzky s rodiči dané třídy za přítomnosti vedení školy, členů skupiny pověřené šetřením, obvodního metodika prevence pro Prahu 5 a zástupce organizace Jules a Jim, z.ú. Na podnět třídního učitele a některých rodičů třídy v této věci proběhlo také šetření ČŠI, které potvrdilo postup školy jako nutný a správný a stížnost vyhodnotilo jako nedůvodnou. Tento složitý proces částečně narušil klima celé školy (viz také kapitola spolupráce s rodiči). Některé plánované programy vedené externími organizacemi (Živé vzdělávání - pro pedagogy, Zdravé společenství- pro žáky) se následně v tomto školním roce neuskutečnily. Vzhledem k pracovní náročnosti výše zmíněné situace metodička prevence na vlastní žádost ukončila činnost.

b) Pedagogové – další vzdělávání s přesahem do oblasti prevence rizikových jevů

Učitelé se snažili v průběhu školního roku přivést do života školy a dětí tolik potřebný a uzdravující rytmus. Pedagogové se scházeli každý týden v konferencích, ve kterých se zabývali životem tříd a školy včetně krizových situací a jejich řešením. Naše úsilí bylo podpořeno i externisty:

- David Newbatt- sociální malování, malování na tabuli (týdenní práce ve škole v listopadu 2022)
- Ondřej Mýtina - postupy při šetření rizikových jevů ve škole (hodinová přednáška a beseda s učiteli v konferenci)
- Sybille Naito - mentorka školy, přednášky na téma zdravé působení waldorfské pedagogiky, efektivní práce do sešitu, proběhly její hospice ve třídách včetně podání zpětné vazby kolegům i vedení školy, navštívila školu v rozsahu dvakrát čtyři dny (říjen 2022 a duben 2023)
- Tomáš Boněk - posilování zdravých vztahů, kořeny waldorfské pedagogiky, wellbeing, jak si zachovat duševní i fyzické zdraví v krizových situacích, zdravé působení pedagogiky na žáky (4 besedy v konferenci ve 2. pololetí)

Školní metodička prevence Bc. Veronika Scholze Mojžíšová dokončila specializační dvouleté studium školního metodika prevence vedené akreditovanou společností Jules a Jim, z.ú. Účastnila se pravidelných setkávání metodiků prevence PPP5. Na konferencích kolegia školy probíhaly pravidelné vstupy metodika prevence. Učitelé byli informováni o nabídce kurzů a vzdělávacích programů s tematikou prevence. Velkou oporou bylo poradenství hlavního metodika PPP5 Bc. Ondřeje Mýtiny. Proběhlo též supervizní sezení pod vedením Mgr. Martina Procházky. Intenzivní konzultace také proběhly se společností Jules a Jim, z.ú.

Učitelé se věnovali společné teambuildingové práci při uměleckých aktivitách. Probíhalo společné studium waldorfské pedagogiky jednak v blocích, které byly součástí společné pedagogické konference, ale i v rámci menších skupin. Těžiště práce v oblasti prevence leží v práci třídního učitele, který třídu zná a se třídou pracuje průběžně. Pedagogové aktivně usilovali o vytváření pozitivních vztahů ve třídních kolektivech. Pro další spolupráci je

důležitá vzájemná komunikace mezi pedagogy třídních kolegií, s metodikem prevence, výchovným poradcem a sociálním pedagogem.

c) Žáci

Do programu primární prevence se během školního roku v různých formách zapojují všichni učitelé, žáci i jejich rodiče. Jako velice podpůrné hodnotíme celoškolské, třídní, skupinové i individuální projekty, jejichž cílem byla mimo jiné právě prevence rizikových jevů na bázi pozitivní motivace. Mezi nimi stojí za zmínku rozhodně tradiční prezentace ročníkových prací, divadelní projekt 8. třídy Tři mušketýři, středověká slavnost třídy 6., řemeslný týden 9. třídy, adaptační, sportovní a edukační výjezdy zaměřené na stmelování kolektivu. Rovněž jarmarky a školní akademie, společné slavení svátků ročního koloběhu, ale i další projekty, na kterých participují děti, rodiče a učitelé, slouží jako jedinečný prostor pro rozvoj zdravých sociálních vztahů. Jednotlivé třídy se věnovaly nácvičce divadelních, hudebních a eurytmických vystoupení, které děti prezentovaly rodičům, dětem z jiných tříd nebo i na veřejnosti.

Velkou roli v oblasti prevence hraje také již léta zaběhlý patronát starších tříd nad třídami mladšími, kde dochází k rozvoji přirozených vrstevnických vztahů, vědomí pomoci a podpory druhým. Všechny tyto projekty jsou nedílnou součástí pozitivní motivace v rámci prevence rizikových jevů, posilují jádro tříd, vedou děti k vzájemné interakci a připravují je tak přirozenou cestou na řešení sociálních procesů v životě současném i budoucím.

Součástí primární prevence byly též tripartity (učitel/rodiče/žák) na 2. stupni zaměřené na hodnocení a sebehodnocení žáků. Tyto tripartity také vytvářely prostor pro otevřený, důvěrný rozhovor. Na 1. stupni jsme nabízeli konzultační hodiny pro rodiče vedené třídními učiteli a ostatními pedagogy.

Pravidelně se scházel kruh 2. stupně, který tvoří žáci a pedagogové. V kruhu jsou zastoupeni reprezentanti 6., 7., 8. a 9. třídy (vždy dva chlapci a dvě dívky), kruh vede žák 9. třídy pod supervizí zkušených pedagogů. Kruh fungoval takto již 2. rokem a jeho působení je jednoznačně pozitivní, podporuje pocit zodpovědnosti, vědomí spolupráce, možnosti měnit nefunkční věci, rozvíjet potenciál materiální i lidský.

Pro všechny věkové skupiny žáků dále škola poskytla prostor pro širokou škálu volnočasových aktivit v podobě kroužků.

Přímá prevence, která proběhla v jednotlivých třídách: Kromě pravidelné práce v oblasti prevence vedené třídními učiteli, proběhla ve třídách 1. stupně podpora well beingu prostřednictvím vstupů školní psycholožky (průměrně 5x ve školním roce), která dětem ve třídách vyprávěla příběhy, poskytovala konzultace pro třídní učitele na téma vztahů mezi žáky.

Na 2. stupni do školních programů vstoupili i další externí pracovníci např. odborníci na protidrogovou prevenci Mgr. Jarmila Honsová a terapeut Pavel Gregor. Společnost Jules a Jim, z.ú., Konsent:

- 6.třída - diagnostika třídy - téma podezření na šikanu. (Jules a Jim,z.ú.)
- 7.třída - digitální well being (Jules a Jim,z.ú.)
- 8.třída - digitální well being (Jules a Jim,z.ú.), protidrogová prevence - 3 bloky
- 9.třída - podpora kritického myšlení a vnímání funkce ve společnosti s informovaností ohledně drogové problematiky (Mgr.Jarmila Honsová a Pavel Gregor), sexuální násilí (společnost Konsent)

Zkušenosti s integrací a podpůrná opatření v ZŠ

V tomto školním roce byla na doporučení pedagogicko psychologických poraden (PPP) nebo speciálně pedagogických center (SPC) poskytována podpůrná opatření 24 žákům. Podpůrné opatření formou individuálně vzdělávacího plánu (IVP) bylo poskytnuto osmi žákům. V druhé/třetí ukrajinské třídě byl vypracován individuální vzdělávací plán (IVP) pro jednoho žáka, ve třetí třídě pro jednoho žáka, ve čtvrté třídě pro dva žáky, v šesté třídě pro jednoho žáka, v sedmé třídě pro jednoho žáka a v osmé třídě po dva žáky. Školní plán podpory (ŠPP) byl vypracován pro dva žáky prvních tříd, jednoho žáka čtvrté třídy, pět žáků páté třídy, dva žáky sedmé třídy, tři žáky osmé třídy a tři žáky deváté třídy. Dle doporučení ŠPZ byla žákům poskytována podpůrná opatření formou speciálně pedagogické péče, tzv. náprav, zaměřených na rozvoj grafomotorických dovedností, rozvíjení sluchového a zrakového vnímání a rozlišování, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, jemné a hrubé motoriky, pozornosti, paměti a rovněž na reedukaci specifických poruch učení. Dle doporučení ŠPZ byla poskytována také další podpůrná opatření, mezi něž řadíme personální podporu asistentem pedagoga (popř. sdíleného asistenta pedagoga) v pěti třídách, v první třídě, druhé/třetí ukrajinské třídě, třetí třídě, čtvrté třídě a sedmé třídě. Tato podpora byla financovaná z účelového normativu MŠMT. Na žádost třídních učitelů a za finanční podpory Spolku byla poskytována personální podpora - asistent pedagoga v dalších třech třídách, v druhé třídě, v páté třídě a šesté třídě.

Do oblasti poskytování poradenských služeb ve škole spadá činnost školního poradenského pracoviště (ŠPP), které představuje vzájemně propojený celek výchovné oblasti (výchovné a kariérové poradenství) a preventivní oblasti (primární prevence). Poradenské služby jsou poskytovány především žákům a jejich zákonným zástupcům, pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům školy. Tyto poradenské služby zajišťoval výchovný poradce, školní metodik prevence, sociální pedagog, školní psycholog, školní speciální pedagog, kariérový poradce a vedení školy ve spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky a zejména třídními učiteli, kteří tvoří konzultační tým pro poskytování poradenských služeb ve škole.

Po projednání v třídních kolegiích a na doporučení ŠPZ byl dvěma žákům čtvrté třídy nahrazen vzdělávací obsah druhého jazyka (NJ) vzdělávacím obsahem oboru anglického jazyka (AJ). Na závěr školního roku byly vyhodnoceny IVP všemi pedagogy dané třídy a tato vyhodnocení poskytnuta ŠPZ a následně rodičům žáků. Na základě doporučení SPC (speciálně pedagogické centrum) bylo prodlouženo individuální vzdělávání jedné žákyně

druhého stupně, konkrétně osmé třídy, byly stanoveny konkrétní podmínky domácího vzdělávání.

V rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro MČ Praha 5 podporující nejen rovné příležitosti ke vzdělávání, byla z OP VVV (Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání) podporována oblast inkluzivního vzdělávání, byla realizována personální podpora školního speciálního pedagoga. Cílem této aktivity je poskytnout integraci minimálně třem žákům se SPU (specifické poruchy učení) a potřebou podpůrných opatření prvního stupně do kolektivu třídy, zajištění včasné a individuální podpory, která povede k rozvoji potenciálu žáků a předchází případnému školnímu neúspěchu. Úspěšná integrace vždy závisí na diagnostice SPU žáků, cílené podpoře a spolupráci s pedagogy a rodiči. Pedagogům a asistentům pedagoga byla poskytována metodická podpora a především odborné konzultace. Po celý školní rok probíhalo týdenní pravidelné metodické školení asistentů pedagoga pod vedením školního speciálního pedagoga. Probíhaly hospitace asistentů pedagoga, rozhovory se zpětnou vazbou a rovněž hospitace žáků se SVP (speciální vzdělávací potřeby). Další nepřímou činností bylo vedení příslušné dokumentace, studium odborné literatury, účast na pedagogických poradách, komunikace se zákonnými zástupci žáků, konzultace s pracovníky ŠPP, PPP a SPC.

Sociální pedagog

Ve škole jsme v tomto školním roce nově integrovali do našeho týmu sociálního pedagoga. Působení sociálního pedagoga mělo svébytný charakter, a to z důvodu existence plně ukrajinských tříd na naší škole. Jeho práce spočívá v poradensko terapeutickém způsobení, v podpoře žáků, učitelů, rodičů. Cílem působení sociálního pedagoga waldorfské školy je podpora schopností dítěte celostně vrůst do světa tím, že je rozvíjena jeho sebedůvěra a rozvoj jeho lidských kvalit v sociálním prostředí.

Větší časová dotace a pozornost byla zaměřena na naše ukrajinské třídy. Ukrajinské děti i rodiče potřebovali podporu, aby zvládali náročnou životní situaci způsobenou válkou v jejich zemi. Podpůrné, poradenské a motivační rozhovory s dětmi byly zaměřeny na zvládání „zabydlování“ se v českém prostředí, i v naší škole, na podporu učení češtiny a celkové adaptaci jak v novém prostředí, tak v nové životní konstelaci. Některé děti propadaly smutku a bylo potřeba se jim v rozhovorech věnovat individuálně. V průběhu roku probíhaly individuální poradenské rozhovory s dětmi, rodiči a třídním učitelem. Fokus práce byl dán i podpoře ukrajinských učitelů. Šlo převážně o metodické a motivační rozhovory, krizové intervence a konzultace k vztahovým problémům ve třídě. Pravidelně jsme se s učiteli a asistenty setkávali ke skupinové intervizi a případovým poradám, zabývali jsme se obrazem dítěte a obrazem třídy, rozvíjeli jsme hlubší témata související s waldorfskou pedagogikou.

Ve spolupráci s třídními učiteli byla práce sociálního pedagoga zaměřena na podporu integrace ukrajinských dětí do českých tříd, s dětmi probíhaly motivační rozhovory a s mladšími dětmi jsme pracovali ve skupině. Další podpůrná činnost probíhala ve spolupráci se speciálním pedagogem ve prospěch dítěte s individuálním vzdělávacím plánem.

V českých třídách probíhala práce sociálního pedagoga obdobně jen s menší časovou dotací. Spoluprací s třídním učitelem, výchovným poradcem a speciálním pedagogem byl vytvářen IVP podpory pro děti. Probíhala pravidelná individuální setkávání s dětmi za účelem zvyšování sociálních kompetencí a dovedností. V rámci poradenské podpůrné práce pro učitele mohl sociální pedagog přispívat pozorováním stavu klimatu ve třídách k řešení a prevenci rizikového chování žáků. Velkou snahou bylo podpořit v konzultačních a poradenských rozhovorech také rodiče a učitele ve vzájemném rozhovoru.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Cílem naší školy je harmonický rozvoj osobnosti s důrazem na individualitu včetně rozvoje sociálního aspektu. A to platí samozřejmě i pro výchovu a vzdělávání mimořádně nadaných dětí.

Často u nich dochází k souběhu nadání a další speciálně pedagogické diagnózy např. Aspergerova syndromu. Těmto žákům je poskytován individuální vzdělávací plán ve spolupráci s SPC nebo školní ŠPP po dohodě s rodiči.

V oblasti nadaných žáků se potýkáme s hledáním nových pedagogických metod. Každý z nich je individualitou, proto je pro učitele hledání adekvátních úkolů náročné. Snažíme se využít všeho, co waldorfská pedagogika nabízí - propojení učiva a umění, kreativní řešení zadaných úkolů, posílení analýzy, syntézy a tvořivosti.

S každým jednotlivým žákem a s jeho rodiči probíhají pravidelná setkání, kde je možnost dávat si vzájemnou zpětnou vazbu, která je obohacením pro všechny. Pokud je to žádoucí, spolupracujeme a necháváme si poradit od zástupců speciálně pedagogických center.

Protože u nadaných dětí se často setkáváme s diskrepancí v sociální oblasti, věnujeme velkou péči sociálnímu začlenění těchto žáků mezi vrstevníky v kmenové třídě, hledání nejvhodnější strategie řešení konfliktů podle pravidel, která vyhovují celé třídě. Péče o rozvoj nadání, přiměřený emoční rozvoj a zdravé vztahy se spolužáky jsou prioritou. Snažíme se o neustálý rozvoj komunikačních dovedností žáků i dospělých.

Rodiče mají možnost využít poradenskou pomoc výchovného poradce, metodika prevence, školního speciálního pedagoga, školního psychologa a nově i sociálního pedagoga. Péče o rozvoj nadání i přiměřený emoční rozvoj a zdravé vztahy ke spolužákům a vhodná komunikace s nimi jsou prioritou.

Polytechnická výchova a nabídka kroužků

V letošním školním roce opět probíhaly rukodělné aktivity v naší škole v plné síle.

V naší škole provází pracovní vyučování děti od 1. až do 9. třídy. V prvních dvou letech se děti věnují v hodinách práci s různými přírodními materiály v rámci rytmu roku a ročních období, učí se plést na vlastnoručně vyrobených pletacích jehlicích, vyvrcholením této snahy je pak upletený maňásek na konci 2. třídy. Ve 3. třídě děti celý rok získávají praktickou zkušenost s různými řemesly. Tato témata se promítají i do 4. třídy. V ručních

pracech děti háčkují a vyšívají křížkovým stehem. Výuka jednotlivých řemeslných dovedností se začíná prohlubovat v 5. třídě, kdy děti začínají s prací v hodinách dílen a ručních prací. V 5. třídě jde především o základní opracování dřeva, a to pomocí nože, pily, rašple a smirkového papíru. Děti vyrábějí základní nářadí do kuchyně (obracečka, vařečka, nůž na máslo, lžice a pod.) a také malý dárek pro svoje patřičná (švihadlo, rytmická dřívka, hračka). V ručních pracích pak děti pletou ponožky či rukavice.

Na druhém stupni se od 6. do 9. třídy postupem času děti v hodinách pracovního vyučování a při projektech prakticky vzdělávají v různých řemeslech (práce se dřevem, vlnou, papírem, textilem, kůží, proutím, mědí a železem). V 6. třídě děti vyrábějí mechanickou hračku a meč, štít na středověkou slavnost, šijí hračky – zvířátka nebo panenky. V 7. třídě žáci vyrábějí podnos a svícen, v hodinách ručních prací si šijí žáci vlastnoručně boty. V 8. třídě se věnují výrobě kulis na ročníkové divadlo, šití kostýmů a výrobě mísy. Své tradiční místo má v 8. třídě také modelování a další práce s keramickou hlinou. V 9. třídě má pak každý žák individuální práci na truhlářském výrobku podle svých schopností (stolička, polička, trojnožka, židle, stůl). Máme štěstí, že pracovní vyučování u nás ve škole vedou zruční a zkušení lidé, a tak práce pod rukama dětí vzkvétá.

Nadstandardním projektem byl řemeslný týden pro žáky 9. třídy. V řemeslném týdnu se 9. třída intenzivně věnovala různým rukodělným řemeslům (práce s vlnou, kartonářské práce, kovářství, kamenosochařství, pasířství). Na závěr týdne proběhla malá vernisáž.

Opakovaně se nám potvrzuje, jak jsou tyto činnosti pro děti důležité nejen z pohledu edukačního, ale také z pohledu jejich zdravého vývoje, kultivování a posilování jejich osobnosti a v neposlední řadě také pro jejich terapeutický přínos pro dnešní děti a svět.

Škola je též místem pro řadu volnočasových aktivit a kroužků. Z těch nejzajímavějších je již tradiční včelařský kroužek pod vedením pana Martina Semeráda, který nabízel pro děti dvou věkových skupin 1. stupně. Na pozemku školy stojí včelín, a tak se děti mohly seznamovat s životem včel přímo v praxi. V klidovém zimním období vyráběly ze včelího vosku svíčky a další předměty. Na jaře se těšily na první lžičku medu. Mezi další kroužky patřily aktivity hudební – individuální výuka na klavír, kytaru a housle. Ve škole také probíhal dramatický, výtvarný a keramický kroužek, kde jsou děti vedeny k rozvoji kreativity.

Ve škole dětem nabízíme v čase mimo výuku i nejrůznější terapie – arteterapii, léčebnou eurytmii a chirofonetiku. Možnosti těchto služeb byly využívány žáky individuálně

Environmentální výchova

Environmentální výchova je jedním z průřezových témat výuky od 1. do 9. ročníku školy. Žáci se učí, že svět kolem nás je naší nedílnou součástí, je třeba jej ctít a pečovat o něj. Přirozeně prolíná výuku nejen na 2. stupni při výuce biologie, chemie a zeměpisu, ale prostupuje i cizí jazyky, umělecké předměty, český jazyk a další. Je tedy hlubokou součástí školního vzdělávacího programu jakožto celku. Vztah člověka k sobě samému, k

ostatním lidem, ke světu kolem sebe a k přírodě i kosmu je základem waldorfského vzdělávacího plánu.

V naší škole probíhá výuka pěstitelství, která nabízí žákům možnost být v přímém kontaktu s živým světem rostlin, stromů, země. Během školního roku mohou děti vnímat rytmus přírody a roku v jednotlivých ročních obdobích a v jejich jedinečných kvalitách. Díky práci na školní zahradě žáci zažívají spolu působení přírodních sil a praktickou činností mohou dospět k porozumění přírodním souvislostem.

Pěstitelství a rozvoj vztahu k přírodě a světu kolem provází děti od 1. do 9. třídy. V prvních dvou letech se děti věnují v hodinách pozorování přírody při vycházkách a prvním pokusům v péči o školní zahradu. Děti kreslí přírodu v jejích rozličných proměnách, pozorují její proměny. Při výjezdech sledují či sami participují na drobných zemědělských pracech. Ve třetí třídě děti v přímé praxi zažívají rytmus roku v souvislosti s hospodařením na vlastním poli, a to od vyčištění pole, zrytí, setí, pletí až po závěrečnou sklizeň a následné pečení chleba z vlastnoručně vypěstovaného obilí. Tento proces je zcela jedinečným a nenahraditelným zážitkem.

Na druhém stupni je pak pěstitelství nedílnou součástí učebního plánu, a to od budování a péče o kompost, přes tvorbu záhonů, kultivaci školní zahrady, budování jednoduchých zahradních prvků až po pěstování rostlin.

Práce na pozemcích dává člověku možnost obnovovat vlastní vůli a vůli k aktivnímu životu vůbec. Přibližuje žáky ke skutečně praktickému procesu učení, vývoji vztahu k přírodním dějům, úctě k přírodě. Mnozí naši žáci vyšších tříd se aktivně zajímají o ekologii, jsou členy různých ekologických skupin.

Děti z 1. a 2. třídy vždy jeden den v týdnu v prezenční výuce navštěvovaly Prokopské údolí, pozorovaly přírodu v jejích proměnách rytmu roku. Děti 3. třídy zasely obilí na blízkém poli, dokonce letos přidaly i setbu brambor. Pravidelně se na své záhony i políčko vracely. V létě s pomocí rodičů vzrostlé obilí sklidily a s nástupem září za doprovodu rytmických lidových říkanek obilí mlátily cepy. Čeká je mletí mouky a pečení chleba.

Žáci 5. třídy některé pondělky v ranních hodinách chodili pracovat na školní zahradu, pečovaly o záhony i okolí, na podzim hrabali listí, zakládali záhony, pleli, v zimě řezali dřevo a pečovali o pozemky školy, na škole opět pleli, ryli, sázeli. Velkou pomocí byly dvě maminky, které s organizací práce pomáhaly.

Děti 6. a 7. třídy se podobně jako většina ostatních tříd účastnily výjezdů do přírody. 8. a 9. třída měla v rámci pravidelného rozvrhu možnost rozvíjet své znalosti a dovednosti environmentálního charakteru včetně praktické činnosti na pozemcích školy. Této iniciativy se chopila nově jedna z našich stávajících učitelek, pozemky velice ožily a žáci pracovali s chutí a s nasazením.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je součástí výuky dějepisu, zeměpisu, cizích jazyků, výtvarné a hudební výchovy a řady dílčích projektů. Nedílnou součástí je též vyprávění příběhů

vhodných pro žáky dané věkové skupiny, kde se téma multikulturality zrcadlí. Žáci se učí respektovat a poznávat jiné kultury, jejich specifika, vyznání či světové názory.

Multikulturní výchovu rozvíjíme i na základě aktuální situace jednotlivých tříd. Některé třídy navštěvují žáci z cizojazyčného prostředí nebo jsou jiných národnostních menšin. Vznikají tak přirozeně pozitivní i negativní situace, se kterými pak učitelé pracují a skrze ně rozvíjejí u svých žáků povědomí o multikulturních zákonitostech, toleranci, rozvoj zájmu o jinou kulturu prostřednictvím konkrétního člověka (dítěte), se kterým se setkávají. Nedílnou součástí naší školy jsou již od počátku krize na Ukrajině naše ukrajinské třídy, adaptační skupina pro děti školkového věku a děti, které jsou integrovány přímo v českých třídách. Ukrajinské děti tvoří bezmála pětinu našeho žactva, což nutně znamená přirozenou, ale i cílenou, výchovu k vzájemné toleranci, přímou zkušenost dětí s tím, že druhému člověku, který nerozumí našemu jazyku, je třeba pomáhat. Vznikají nesčetné a pestré situace, kdy je vzájemný respekt, tolerance, ale i vyjasňování rozdílů a seznamování se s odlišnostmi kultur, každodenní skutečností.

Pro ukrajinské děti jsme zajistili výuku cizího jazyka, péči sociálního pedagoga i podporu dalších odborníků. Jsme rádi, že můžeme rodinám v nouzi nabídnout prostor pro život, výchovu a vzdělávání. Veliké díky patří i našim ukrajinským pedagožkám. I my učitelé zažíváme multikulturalitu v praxi a jsme vděční za veliké obohacení, které nám naši ukrajínští přátelé přinášejí - píle, houževnatost a víra v dobro.

Trendem posledních let v naší škole je, že se k nám hlásí děti z bilingvního rodinného zázemí, děti pocházející z různých zemí. Tím se multikulturalita šíří zcela přirozeným způsobem a zároveň roste potřeba se tímto tématem aktivně zabývat jednak v rámci třídních společenství i celoškolně. Přítomnost těchto dětí ve třídách nabízí širokou škálu možností, jak multikulturní výchovu realizovat nikoli pouze teoreticky, ale přirozeně a v praxi, každodenním soužitím, seznamováním se s kulturou dané země prostřednictvím jazyka, zvyků. Vědomou prací na uznávání rozdílů a pozitivním přesahem pro skutečný rozvoj porozumění rozmanitosti lidského bytí zde na zemi.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy

Spolupráce s rodiči je jedním z nosných pilířů waldorfské školy. Odehrává v mnoha rovinách i podobalch - jednak na třídních schůzkách a tripartitách, ve kterých se snažíme poskytnout individuální prostor rodičům a jejich dětem. Rodiče aktivně participují však také na projektech, výjezdech, slavnostech, jarmarcích, školní akademii a dalších činnostech.

Waldorfská pedagogika vyžaduje od rodičů hluboký zájem o její kořeny, i o veškeré výchovně vzdělávací činnosti, neboť je zapotřebí, aby mezi rodinným životem a životem školy panoval soulad. Jedině tak, může waldorfská pedagogika působit ozdravným způsobem na duši i tělo vyvíjejícího se dítěte.

Třídní schůzky, tripartity, konzultace

Každý třídní učitel pracuje s rodiči žáků na pravidelných třídních schůzkách, které se konají většinou 1× měsíčně, probírá s nimi aktuální problémy i pedagogická témata, seznamuje je s obsahy probíraného učiva. Vznikají zde interní besedy, zajímavé a podnětné diskuze, které poskytují jak rodičům, tak pedagogům cenné informace i zpětnou vazbu pro zvýšení efektivity pedagogické i výchovné práce ve škole i v rodinách. Nedílnou součástí hodnocení žáků jsou tripartity na 2. stupni a možnost konzultací pro rodiče a žáky 1. stupně. Cílem je efektivní, přátelské vedení těchto konzultací, které podporují pedagogické, psychologické i výchovné procesy školy a doplňují se v rodinné výchově. Tripartity i konzultace byly hojně využívány.

Webové stránky, škola online, portál pro rodiče

O dění ve škole jsou rodiče informováni prostřednictvím webových stránek školy, portálu pro rodiče a školy online, kde každý měsíc aktualizujeme rozvrhy jednotlivých tříd. V kalendáriu školy jsou zaznamenány třídní schůzky a akce školy.

Spolupráce se Spolkem pro založení waldorfské školy v Praze

Zvolený zástupce pedagogů se pravidelně jedenkrát měsíčně scházel se zástupci rodičů organizovaných ve Spolku pro založení waldorfské školy v Praze, zpravidla tyto schůzky aktivně navštěvoval v hostovské roli i ředitel školy, i další z řad pedagogů. Do výkonné rady Spolku je volen jeden zástupce rodičů z každé třídy.

Tak jako každý rok zajistil Spolek organizačně celoškolské akce jako je vánoční a velikonoční jarmark i školní akademii. Jarmarky byly místem setkání, dílniček pro děti, kulturního programu, nákupu výrobků dětí i dospělých prodejců a dobrého jídla i pití, ale hlavně setkávání. Významnou součástí velikonočního jarmarku byla beseda s absolventy, ze které se mohli návštěvníci dozvědět něco o tom, co tito, již dospělí lidé, ve škole zažívali. Rodiče ve vzájemné spolupráci s učiteli též společně pracovali na utváření nové tradice tzv. Jinobraní, které proběhlo v říjnu - škola nabídla kulturní program, rodiče pak hojně občerstvení a prostor pro setkávání.

Na konci školního roku proběhla valná hromada spolku rodičů, tentokrát jsme se sešli v hojném počtu. Byl zde odsouhlasen rozpočet na další školní rok. Spolek rodičů pravidelně významně přispívá organizačně a finančně na činnosti, které škola realizuje v souladu s waldorfským charakterem svého vzdělávacího programu. Za tuto podporu jsou pedagogičtí pracovníci školy velice vděční.

V tomto školním roce bylo jedním z témat jednání výkonné rady spolku řešení komplexní situace, která vznikla v souvislosti s diagnostikou a šetřením rizikových jevů v jedné ze tříd, a její důsledky. V této souvislosti bylo také na žádost výkonné rady školou uspořádáno setkání pro rodiče, pedagogy a vedení školy vedené externí mediátorkou s tématem. V návaznosti na to je připravováno jeho pokračování na podzim 2023, formou transformativního rozhovoru.

Besedy a přednášky pro rodiče budoucích prvňáčků

Pro rodiče budoucích prvňáčků jsme nabídli několik besed a sérii přednášek na téma waldorfská pedagogika. Zpětná vazba rodičů byla velice pozitivní. Dny otevřených dveří jsme v tomto školním roce nepořádali, částečně byly nahrazeny několika besedami se zájemci v prostorách školy bez vstupů do výuky, rodičům budoucích prvňáčků se věnoval ředitel školy, jeho zástupkyně a třídní učitelka 3. třídy a školní ekonomka.

Přednášku pro rodiče a veřejnost letos vedla mentorka naší školy Sibylle Naito ze Švýcarska, zkušená waldorfská učitelka s bohatou pedagogickou praxí.

Sdílení prostor školy

Škola svoje prostory také poskytuje i pro setkávání místních občanských sdružení jako komunitní škola a nabízí své prostory k pronájmu. Z pravidelných událostí se zde každý měsíc a dva večery týdně odehrává Seminář waldorfské pedagogiky a eurytmické vzdělávání Rosa Michaelis.

Spolupráce s Jinofarmou

Přímo vedle školního areálu v ulici Mezi Rolemi v blízkosti pavilonu A se nachází Jinofarma. Děti z obou prvních tříd ji několikrát navštívili. Děti tak měly možnost seznámit se s kozami, pozorovat skotačení kůzlátek a při jedné z návštěv také sami vyzkoušet dojení koz, do kterého se pustily s obrovským zaujetím. Odměnou jim bylo čerstvě nadojené mléko. Mohli také sledovat růst králíčků od maličkých holátek po malé králíky. Děti vždy pomohly natrhat trávu a zapojily se i do čištění kotců. Po každé návštěvě byly děti pozoruhodně klidné a spokojené. Pobyt se zvířaty byl balzámem na duši. Díky vstřícnosti a trpělivosti Terezy Janovské byla každá návštěva velkým zážitkem.

Spolupráce se zahraničními mentory

- David Newbatt, Camphill Communities Aberdeen, Skotsko. David Newbatt je sociálním terapeutem a praktikujícím umělcem. Pracuje se žáky v rámci výtvarné výchovy – sociální kreslení, malování. Prohlubuje tematiku jednotlivých předmětů v uměleckém vyjádření. Pracuje s pedagogy i žáky. Navštívil školu v listopadu 2022, pracoval se třídami 3 - 9, vedl hodiny výtvarné výchovy v anglickém jazyce. Vedl též seminář pro pedagogy na téma kreslení na tabuli.
- Sybille Naito, švýcarská waldorfská učitelka s dlouhaletou zkušeností, přednášející v oblasti DVPP pro waldorfské školy, je mentorkou naší školy. Školu navštívila vloni dvakrát, v říjnu 2022 a v dubnu 2023, Hospitovala vždy 4 dny ve většině tříd, poskytovala pedagogům zpětnou vazbu a dala řadu doporučení pro rozvoj kvality pedagogické práce jak jednotlivcům, třídním kolegiím i celé učitelské konferenci. Nabídla tentokrát i seminář na téma práce do sešitu. Tento seminář byl otevřen i dalším spřáteleným waldorfským školám v Praze.

Spolupráce v Asociaci waldorfských škol

Škola dále spolupracuje s Asociací waldorfských škol v Čechách a je jejím aktivním členem. Setkání rady AWŠ probíhají 1x za 2 měsíce formou celodenního setkání. Nabízí platformu pro sdílení a výměnu zkušeností. Naše škola byla v uplynulém roce hostitelem několika setkání Rady AWŠ.

Granty

kdo	oblast	název	požadováno	přiděleno
MŠMT	integrace	Šablony pro ZŠW waldorfská (JAK) (realizace 1.12.2022–31.12.2024) *	1.818.903,-	1.818.903,-
MŠMT	integrace	Adaptační skupiny 9-12/2022	225.000,-	225.000,-
MŠMT	integrace	Adaptační skupiny 1-6/2023	180.000,-	180.000,-
HMP		Balíček pomoci Pražanům 9-12/2022	122.000,-	122.000,-
HMP		Balíček pomoci Pražanům 1-8/2023	449.000,-	449.000,-
HMP	prevence	Živé vzdělávání 2023	12.000,-	12.000,-
HMP	prevence	Zdravé společenství 2023	76.800,-	44.000,-

*) projekt se realizuje po dobu několika školních roků, částka za celé období

Získané věcné dary, služby, finanční částky od sponzorů

Sponzor	Účelově vázané finanční dary na:
Spolek waldorfské školy v Jinonicích	Podpora výuky 1.650.000,- Kč

Školní stravování

počty stravovaných žáků:	255	z toho počty žáků z jiných škol:	0
počet jídelen		počet výdejen	
ZŠ:	0	ZŠ:	1
MŠ:	0	MŠ:	0

Výsledky kontrol ČŠI, případně jiných kontrol

Kontrola Odboru školství ÚMČ Praha 5

Dne 22. 9. 2022 proběhla finanční kontrola příspěvkové organizace. Předmětem kontroly bylo účelné hospodaření s finančními prostředky vynaloženými na nákup DHM a DDHM, dodržování analytické evidence a stav pokladni hotovosti v den kontroly. Výsledkem kontroly byl závěr, že škola hospodaří se svými finančními prostředky v souladu se zákonem o účetnictví, existuje platná vnitřní účetní směrnice. Kontrolované prvotní účetní doklady měly všechny předepsané náležitosti, **nebyly zjištěny žádné nedostatky**. Analytické členění je bezvýhradně dodržováno.

Šetření ČŠI na podnět - šetření údajné šikany

Stížnost se týkala nesprávného postupu školy při šetření údajné šikany mezi žáky, mj. stěžovatelé uvedli, že škola nepostupovala adekvátně při šetření údajné šikany (např. bezdůvodné přizvání externích odborníků na šikanu, individuální pohovory s žáky bez vědomí rodičů, nedostatečná komunikace školy se zákonnými zástupci v průběhu šetření) a tím vytvořila nekomfortní prostředí pro žáky třídy. Šetření proběhlo 16.12.2022 a 17.1.2023 ve škole. Na jeho základě ČŠI konstatovala, že škola mohla a také musela reagovat na podnět ohledně možné šikany ve třídě. Škola správně v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k řešení šikany a s vlastními interními materiály (Minimální preventivní program) stanovila konkrétní kroky šetření výskytu možných sociálně patologických jevů. Ředitel rovněž operativně přijal některá potřebná opatření pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a o svém postupu informoval zákonné zástupce žáků. V postupu školy při řešení možného výskytu sociálně patologického chování žáků ČŠI neshledala pochybení, při kterých by škola jednala v rozporu s příslušnými právními předpisy nebo jakkoliv jednala v neprospěch žáků. **ČŠI zhodnotila stížnost na nesprávný postup školy při řešení šikany jako nedůvodnou.**

Šetření ČŠI na podnět - přestupy z jiných základních škol

Stížnost se týkala nesprávného a nevhodného postupu školy při přestupu žáků z jiné základní školy, konkrétně, že při přijímání žáků při přestupu z jiné školy ředitel rozhoduje neúměrně dlouho. Šetření proběhlo 16.12.2022 ve škole. ČŠI konstatovala, že přestup žáka základní školy do jiné základní školy není možné podmiňovat ověřováním žákových předpokladů pro vzdělávání v dané škole. **ČŠI zhodnotila stížnost na nesprávný a nevhodný postup školy při přestupu žáka z jedné základní školy do druhé jako důvodnou.**

Škola na základě výsledku šetření přijala tato opatření: 1. Proces zpracování a posouzení žádosti byl upraven tak, aby řádně podané žádosti o přestup byly vždy vyřizovány ve lhůtě dané správním řádem. 2. Žádosti o přestup nebudou podmiňovány ověřováním předpokladů žáka pro vzdělávání podle zásad waldorfské pedagogiky. 3. Při přijetí žáka budou společně se zákonnými zástupci dohodnuty potřebné kroky plynoucí z případných rozdílů školního vzdělávacího programu školy, ze které žák přichází a vzdělávacím programem ZŠW pro ZV - Waldorfská škola v platném znění.

Technická prohlídka ÚMČ Praha 5

Dne 28. 2. 2023 provedli pracovníci Úřadu městské části odboru školství technickou prohlídku objektů školy.

Šetření ČŠI na podnět - nevhodné jednání pedagoga a postup školy při řešení podnětu rodičů

Stížnost se týkala nesprávného a nevhodného jednání pedagoga k žákyni a nedostatečného postupu školy při řešení podnětu jejich rodičů. Šetření ve škole proběhlo 13. 3. a 20. 3. 2023. **ČŠI zhodnotila stížnost v obou částech jako nedůvodnou.**

Výroční zpráva byla projednána k 16. 10. 2023 pedagogickými pracovníky školy.

Výroční zpráva byla schválena dne 17. 10. 2023 školskou radou.

Zpracoval ředitel Základní školy waldorfské:

Ing. Pavel Seleši

Praha dne 11. 10. 2023

Ekonomické přílohy

- Rozvaha – bilance k 31. 12. 2022
- Rozvaha – bilance k 30. 6. 2023
- Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2022
- Výkaz zisku a ztráty k 30. 6. 2023
- Příloha účetní uzávěrky k 30. 6. 2023